

Beheersorgaan stadsbibliotheek Zottegem

26 maart 2015

Aanwezig: Bruno De Wachter (voorzitter),

Maarten Vos (ondervoorzitter)

Ann Seghers, Ann Van Den Berghe, Geert Van Waeyenberge, Guido De Vos, Jan Rollewagen, Johan Gezels, Maggy Reygaert

Sandra De Roeck (Schepen van Cultuur),

Marc Lievens (bibliothecaris – secretaris)

Peter Roman (Schepen van Sport)

Sofie Hoefman (Schepen van Herzele)

Filiep Van Grembergen (bibliothecaris van Oosterzele)

Verontschuldigd: Dirk Van Herzeele, Heidi Schuddinck, Jackie Claeys, Jan Fiers, Katrien Teirlinck, Martine Van Den Broucke, Nathalie De Temmerman, Niels Poriau, Sarah Aelbrecht

Leen Goossens (Schepen van Financiën)

Lieselotte De Roover (Schepen van Burgerlijke stand)

Kurt De Loor (OCMW-voorzitter, Schepen van rechtswege)

Agenda:

1. De toekomst van de bibliotheek

Op uitnodiging van voorzitter Bruno De Wachter kwam Marleen Platteau naar Zottegem. Zij is kabinetsmedewerker van minister Sven Gatz. De toekomst van de bibliotheek lag voor ons op tafel.

En de voorzitter stak meteen van wal met de bezorgdheid van iedereen over het voortbestaan van de bib.

Marleen Platteau (MP) zegt dat de minister die vrees deelt. En die bezorgdheid van iedereen is ook de sterkte van de bibliotheken. Want de bib heeft een groot draagvlak, in heel Vlaanderen. Je kunt niet zomaar raken aan de bib. Maar de decentralisering staat in het regeerakkoord. Vanaf 1/1/2016 gaat er een enveloppe naar de gemeente die gebaseerd is op de toestand van 2014. En die foto van 2014 is de basis voor de komende jaren. Helaas is er geen

indexering of groei en komt dat bedrag wel in de grote gemeentepot terecht, zonder specificering waaraan dat geld moet besteed worden.

Volgens MP staan de bibliotheken op een kantelpunt. De collecties zijn het middelpunt van de bib, maar hoe zullen ze er in 2020 uitzien. Ontmoeting, het digitale en leren zijn aandachtspunten, de bibliotheken moeten met hun collectie gaan werken. De bib niet voor, maar door de mensen. De bib moet een coach zijn voor alles wat op de mensen afkomt.

De schepen van cultuur is bezorgd over het feit dat het moeilijker zal worden om bovenstaande beleidslijnen te bestendigen als er geen specifieke subsidies meer gekoppeld worden aan bepaalde beleidsdoelstellingen. Bovendien vraagt zij zich af wat de meerwaarde is van de maatregel 'als er toch niks zal veranderen in de praktijk' – iets wat vaak als argument naar voren wordt geschoven.

MP beloofde dat het kabinet dit gaat opvolgen. Zij wees op het aandeel van de gemeente in de financiën van de bib. Dat aandeel ligt veel hoger dan de inbreng van Vlaanderen.

Peter Roman, schepen van sport, verstaat niks van de beslissing dat de gemeenten geen bibliotheek meer moeten hebben. Bovendien vindt hij dat gevaarlijk.

Maar volgens MP komt die decentralisering er op vraag van de gemeenten. Vlaanderen gaat niet meer sturen, het is nu aan de gemeenten.

MP vertelde ook dat het digitale pakket van de provincie integraal naar Vlaanderen gaat. Het facultatieve pakket (opleiding, SBB, ...) willen ze behouden. Oost-Vlaanderen staat zeer sterk: PBS, samenwerkingsverbanden, MP gelooft in een bottom-up-werking, maar ze is er ook van overtuigd dat er stimulansen van bovenaf moeten zijn.

De vergadering had het over de problemen van kleinere gemeenten om en een bibliothecaris, en een sportfunctionaris, en een cultuurfunctionaris enz. in dienst te nemen. MP gaf het voorbeeld van Ternat en omgeving: daar zoeken ze één Vrijtijdscoördinator voor vier gemeenten. De voorzitter concludeerde dat de kleinere gemeenten voor de bib dan maar moeten gaan samenwerken met de burens. Maar MP ziet alleen die tendens, de minister gaat dat niet opleggen. Evenmin als die gaat bepalen hoe de samenwerkingsverbanden zich moeten organiseren (vzw, interlokale vereniging, enz.).

Peter Roman staat achter het idee van samenwerken, maar hij ziet niet direct een naburige kleine gemeente investeren in het zwembad of de atletiekpiste van Zottegem.

MP vindt die samenwerking niet simpel, maar in tegenstelling tot de sportinfrastructuur heeft elke gemeente een bibliotheek. Waarom werken die niet samen, of waarom specialiseren sommige bibliotheken zich niet? In plaats van te tobben over het opheffen van de bib. MP heeft de minister horen zeggen dat hij zal ingrijpen als het de spuigaten uitloopt. Maar zij heeft er vertrouwen in. Ze denkt daarbij aan de rol van de bevolking en de raden. En ze verwees naar de CC's: die waren niet verplicht en toch heeft bijna elke gemeente er een.

De bibliothecaris van Zottegem maakte zich zorgen over de overstap van een Provinciaal Bibliotheek Systeem (PBS) naar een Vlaams Bibliotheek Systeem (VBS). Hij wees op de problemen op de werkvloer vandaag de dag. Wat gaat dat worden als de schaal nog groter wordt? De baliemedewerkers houden nu al hun hart vast.

MP weet duidelijk nog niet hoe ze dat gaan doen. Ze vroeg zich ook af op het VBS wel een persoonsgebonden materie is. En Vlaanderen moet daar zeker expertise binnen halen. MP weet ook niet hoe ze de helpdesk en de instap op dergelijke schaal gaan organiseren.

An Seghers meent dat schaalvergroting ook meer middelen en meer expertise kan meebrengen.

Filiep Van Grembergen, bibliothecaris Oosterzele, vroeg of de regiowerking zal ondersteund worden door Vlaanderen en MP kan daar niet op antwoorden. Zij herhaalt dat er van de basis signalen moeten gegeven worden. De minister beseft dat Vlaanderen een te grote schaal is voor sommige aspecten van het cultuurveld. Filiep benadrukt dat vele samenwerkingsverbanden van bibliotheken alleen bestaan en goed werken dank zij de jaarlijkse structurele subsidie (0,30 €/inwoner) van de provincie. Als dat wegvalt, verdwijnen ook de samenwerkingsverbanden. MP belooft dit mee te nemen naar de minister.

Johan Gezels is er gerust in dat de bibliotheek van Zottegem niet direct zal verdwijnen. Maar in kleinere gemeenten is er wel het gevaar dat het gemeentebestuur liever een sporthal dan een bib ziet. MP pleit ervoor om die bib dan maar in de sporthal te integreren. De tijd dat er voor elke dienst een afzonderlijk gebouw wordt opgetrokken is voorbij. Diensten (dus ook bibliotheken) moeten inventiever met hun collecties en basismateriaal omspringen.

Sofie Hoefman, schepen van cultuur van Herzele, getuigt dat zij er niet aan denkt om de bib af te schaffen en zij hoopt dat het publiek haar daarin gelooft.

De voorzitter besluit de vergadering met een positieve noot: hij vindt het aantrekkelijk voor een lokaal bestuur dat ze zelf hun prioriteiten kunnen leggen volgens de plaatselijke noden. In Zottegem bewees een analyse van het gebruik van de stedelijke Internetpagina dat de openingsuren van de bibliotheek de meest geraadpleegde rubriek is. Een afschaffen van de bibliotheek zou betekenen dat de politici ingaan tegen de wens van het publiek. Hij nodigde MP tot slot uit om de Zottegemse bibliotheek eens van dichtbij te bekijken.

MP vindt de bibliotheek van Zottegem een goed voorbeeld van creatief omgaan met collecties, met ruimtes, kortom met de basisidee van de bibliotheek. Zij vindt het een plek die aangenaam is om te vertoeven en na de rondleiding belooft zij dit verhaal mee te nemen naar Brussel. Een bijkomende opmerking die zij onthield is de leeftijd van het bibliotheekpersoneel. Binnen de tien jaar zal een groot deel van de expertise in de bibwereld met pensioen zijn. Er moet dringend werk gemaakt worden van kwalitatieve opvolging als we de toekomstige bib vlot doorheen een aantal vernieuwende en innovatieve doelstellingen willen loodsen.

Marc Lievens, secretaris
Bruno De Wachter, voorzitter